

Яворівський
національний природний парк

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Яворівського НПП
Сергей МАРУНЯК

2023 р.

Звіт
з екологічної освітньо-виховної роботи
Яворівського національного природного парку за 2023 рік

1. Організація екологічної освітньо-виховної роботи Яворівського національного природного парку (надалі Яворівський НПП).

1.1 Наявність відділу з екологічної освітньо-виховної роботи.

Такий відділ відсутній. Екологічною освітньо-виховною діяльністю займається відділ рекреації та еколого-освітньої роботи в якому є дві посади провідного фахівця з екологічної освіти.

1.2. Наявність постійних форм інфраструктурного еколого-освітнього облаштування.

На базі Яворівського НПП діє:

- еколого-просвітницький центр (площа - 161,8 м²) з конференц-залом; 1 кабінет біорізноманіття (зразки деревних порід - 16 видів, зразки насіння дерев та чагарників - 21 вид, шкідників - 6 шт., лишайників - 12 видів, опудал тварин - 13 шт., колекція мінералів та скам'янілі рештки - 5 шт.); 1 бібліотека; 1 екоклас; 3 виставкові кімнати історичних знахідок;

- у 2023 р. почав функціонувати сучасний еколого-просвітницький візит-центр, збудований в рамках реалізації Проекту «РовеЛове Розточчя – разом попри кордони». У візит-центрі є універсальний конференц-зал облаштований сучасними технічними засобами, в якому можна проводити освітню діяльність, тренінги, семінари, конференції, лекції для учнів і вчителів та інших груп.

- 1 еколого-туристичний осередок «Верещиця» (площа 20 м²) - наповнений тематичними стендами та змінними виставками, придатний для проведення майстер-класів;

- 1 музей старожитностей «Оселя Розточчя» (площа 20 м²) – кількість експонатів 25.

Станом на 31.12.2023 р. бібліотечному фонді Яворівського НПП наявні книги, періодичні видання, методичні збірники, буклети, картосхеми, путівники, наступними розділами: тваринний світ, рослинний світ, лісове господарство, екологічне виховання, природоохоронні об'єкти, методика, збірники конференцій, популярна література, економіка і маркетинг, географічні науки, законодавчі і нормативні акти, техніка безпеки і охорона праці, туризм. Поповнення бібліотеки Яворівського НПП відбувається за рахунок участі в конференціях (збірники конференцій), подарунків тощо.

Комп'ютерна фототека Яворівського НПП поповнена на 500 файлів.

У відеотеці парку знаходиться 100 відеофайлів.

У Яворівському НПП діє 6 пішохідних еколого-пізнавальних стежок: «Стежка Івана Франка» - 1,1 км (складений паспорт), «Крехівські святині» - 2,5 км (складений паспорт), «Верещиця» - 3,3 км (складений паспорт), «Лелехівка» - 4,5 км (складений паспорт), «Голуби» - 3,5 км (складений паспорт), «Головним європейським вододілом» - 3,0 км (складений паспорт).

1.3. Наявність тимчасових форм інфраструктурного еколого-освітнього облаштування.

У Яворівському НПП є в наявності банери: «Яворівський національний природний парк», «Туризм та рекреація Яворівського національного природного парку», «Еколого-освітня діяльність Яворівського національного природного парку», «Яворівський національний природний парк», мобільні стенди із світлинами часів I та II Світових Воєн.

1.4. Наявність плану заходів з екологічної освітньо-виховної роботи Яворівського НПП.

Екологічна освітньо-виховна діяльність виконується згідно Плану заходів з екологічної освітньо-виховної роботи, погодженого науково-технічною радою Яворівського НПП та затвердженого директором парку.

2. Методична, організаційна та практична екологічна освітньо-виховна робота Яворівського НПП.

2.1. Організація та участь у масових екологічних освітньо-виховних заходах.

Впродовж року у Яворівському НПП було проведено ряд екоосвітніх заходів, а саме: природоохоронні акції, масові свята, конкурси, виставки на еколого просвітницьку тематику.

В еколого-просвітницькому центрі впродовж 2023 році виставки не відбувалися.

Впродовж звітнього року на базі еколого-просвітницького центру Яворівського НПП організовано та проведено:

Проведено 14 еколого-просвітницьких акцій та заходів участь у яких взяли 910 учасників:

- 22.02.2023 р.** – акція «Зігрій воїна» з учнями 4 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка та працівниками парку з виготовлення окопних свічок для українських захисників в кількості 60 шт. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (25 осіб)
- 17.03.2023 р.** – акція «Зустріч лелеки». Учні 2-Б класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В., Годованець О.Б. (29 осіб).
- 20.03.2023 р.** – акція до Всесвітнього дня Землі з курсантами Навчально-тренувального центру «Верещиця» Львівського державного університету внутрішніх справ. Доповідали Годованець О.Б., Гащук Х.В. та Кухар В.В. (300 осіб).
- 31.03.2023 р.** – еко-захід до Міжнародного дня птахів в КЗ «Публічна бібліотека Івано-Франківської селищної ради» для учнів Івано Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провів Біляк М.В. (25 осіб)
- 03.04.2023 р.** – еко-захід у бібліотеці с. Домажир з учнями на тему: «Помандруємо Розточанським лісом» та «спалювання трави-злочин проти природи». Провели: Біляк М.В., Гузій Т.А., Гащук Х.В. (25 осіб)
- 10.05.2023 р.** – екозахід «Лісова пожежа». Проведено разом з СДО парку та ДСНС . Для учнів 1-4 класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провели: Кухар В., Гащук Х. (200 осіб)
- 01.06.2023 р.** – захід до Всесвітнього Дня Захисту Дітей проведено екскурсію та майстер клас з Яворівського розпису для учнів 2-Б класу Іванс Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка та їх батьків. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (50 осіб)
- 14.09.2023 р.** – захід спільно з Ведмежим Притулком «Домажир», присвячений Дню пам'яті зниклих видів тварин. Для студентів Львівського НУ природокористування. Провели: Біляк М.В., Стельмах С.М., Маруняк С.С. (45 осіб)
- 16.09.2023 р.** – акція до Всесвітнього Дня прибирання «World Cleanup Day», під гаслом «Хай буду небо мирним, а Україна чистою!». Працівники Яворівського НПП долучились до акції та прибрали території установи та навколо неї.(50 осіб.)
- 26.09.2023 р.** – захід до Всесвітнього дня туризму з учнями 5 класу Івано-Франківської ЗЗСО І -ІІІ ст. ім. Івана Франка. Обговорили тему: «Роль туризму на якість та тривалість життя». Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (31 осіб)
- 18.10.2023 р.** – екомистецький захід «Веселий гарбуз» для учнів 5-Б класу Івано-Франківської ЗЗСО І -ІІІ ст. ім. Івана Франка та учнів ХІІТУ імені Й. П. Станька. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (40 осіб.)
- 16.11.2023 р.** – акція з учнями 5-Б класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка та працівниками парку з виготовлення окопних свічок для українських захисників в кількості 120 шт. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (32 осіб)
- 01.12.2023 р.** – акція на тему: «Допоможи птахам взимку» для учнів 4-А класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Учні виготовили та розвішали годівниці та дізналися, який саме корм можна давати пташкам. Провели Кухар В.В., Гащук Х.В. (29 осіб)
- 15.12.2023 р.** – акція для учнів 5 класу на тему: «Збережи життя ялинці». Учні виготовили новорічні віночки. Провела Гащук Х.В. (29 осіб)

Масові заходи:

- 04.01.2023 р.** – «Різдво для воїна», плетіння новорічно-різдвяних віночків з ялини. Захід спільний з відділом освіти, культури, молоді та спорту Івано-Франківської селищної ради (Любинець І.П., Годованець О.Б., Гащук Х.В.) 50 осіб
- 22.07.2023 р.** – Святування 20-річчя Польсько-українського транскордонного співробітництва. Представництвом Програми Interreg NEXТ Польща – Україна, проведено заходи, які демонструють ефекти найкраще реалізованих проектів Програми ПБУ 2014-2020.(Маруняк С.С., Дацко Б.В. 50 осіб)

3. **05.12.2023 р.** – «Свічка для воїна», плетіння новорічно-різдвяних віночків з ялини. Захід спільний з відділом освіти, культури, молоді та спорту Івано-Франківської селищної ради (Любинець І.П., Годованець О.Б., Гащук Х.В., Школик Г.М.) 50 осіб.

Впродовж року працівники парку взяли участь у 11-ох заходах, присвячених питанням природоохоронної, еколого-освітньої, туристичної діяльності, а саме:

1. **13.01.2023 р.** – Участь в онлайн нараді щодо інформаційної політики в установах ПЗФ та запровадження електронного квитка. (Маруняк С.С., Плєсак І.О., Любинець І.П., Гаврилко М.М.)
2. **09.02.2023 р.** – Участь в онлайн-засіданні генконференції нацкомісії у справах ЮНЕСКО. (Маруняк С.С., Любинець І.П.)
3. **09.02.2023 р.** – Участь в онлайн-зустрічі з гредставниками проекту «Підтримка природоохоронних установ в Україні» щодо основних напрямків діяльності установи в умовах війни (Маруняк С.С., Любинець І.П.)
4. **06.08.2023 р.** – Участь у закритті табору для дітей «Літні канікули». (Гащук Х.В.)
5. **15.08.2023 р.** – Участь у засіданні Координаційної ради біосферного резервату «Розточчя» при Львівській обласній державній адміністрації. (Біляк М.В.)
6. **17.08.2023 р.** – Участь у засіданні екологічної комісії Наукового Товариства ім. Шевченка та засіданні Professional Association of Environmentalists of the World, котрі стосувалися обговорення Проекту нового переліку галузей знань і спеціальностей «Географія та Екологія». (Біляк М.В.)
7. **07.09.2023 р.** – Участь у нараді спільно із представниками Яворівської державної лікарні ветеринарної медицини, Яворівського управління ГУ Держпродспоживслужби у Львівській області. Обговорили питання епізоотичної ситуації щодо лептоспірозу та сказу тварин. Вжиття заходів з профілактики та ліквідації сказу серед тварин на території Івано-Франківської ОТГ. (Гузій Т.А.)
8. **12.09.2023 р.** – Участь у навчальному турі в рамках програми ERA3МУС+ UniClaD, м. Дебрецен (Угорщина) (Годованець О.Б., Гащук Х.В.)
9. **07.11.2023 р.** – Участь у семінарі в Арборетумі у селі Страдч. (Годованець О.Б., Гащук Х.В., Любинець І.П., Школик Г.М.)
10. **22.11.2023 р.** – Участь у зустрічі присвяченій українській та польській культурній спадщині у прикордонному регіоні. Яка відбулася в Народному домі с. Жорницька у рамках проекту технічної допомоги Європейського союзу «Розширюючи горизонти – транскордонна промоція культури Мейсце – П'ястового та Жовкви». (Кухар В.В, Гащук Х.В.)
11. **01.12.2023 р.** – Участь в обговоренні освітніх програм з підготовки майбутніх екологів та здобувачів фаху з охорони навколишнього природнього середовища у ЛНУП. (Маруняк С.С., Біляк М.В.)

2.2. Співпраця з підприємствами, установами та організаціями:

Налагоджена тісна співпраця з відділом освіти, культури, молоді та спорту Івано-Франківської селищної ради. В рамках неперервної екологічної освіти парк співпрацює з загальноосвітніми закладами Яворівщини, дошкільними закладами смт. Івано-Франкове, м. Новояворівська, професійним училищем ХПТУ ім. Йосипа Станька смт. Івано-Франкове, вище професійно-технічне училище 12 та 26 м. Львова, Львівським фізмат ліцей та бібліотеками Івано-Франківської ОТГ.

На базі еколого-просвітницького центру Яворівського НПП діють філіали кафедр:

- Кафедра екології та біології Львівського національного університету природокористування;
- Кафедра екології та біології Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

Науковим куратором Яворівського НПП є Інститут екології Карпат НАН України.

Продовжується співпраця в рамках угод, укладених у попередні роки з: кафедрою екології та біології Львівського національного університету природокористування; кафедрою фармакології і ботаніки Львівського медичного університету імені Данила Галицького; Державним природничим музеєм України, Львівським державним університетом безпеки життєдіяльності; географічним факультетом Львівського національного університету імені Івана Франка; Львівським національним університетом ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького; Львівським обласним центром краєзнавства, екскурсій і туризму учнівської молоді, ХПТУ імені Й.П. Станька та ін.

Співпраця передбачає проведення наукових досліджень на території НПП, організацію виїзних семінарів, конференцій, навчально-виробничих практик студентів, написання на базі НПП курсових та дипломних робіт, а також організацію екскурсійної діяльності.

Співпраця із громадськими організаціями:

- ГО благодійний фонд «Галичина сприяння Анастасії Димінської»;
- В рамках еколого-просвітницької та екскурсійної співпраці підписано угоду із «Ведмежим притулком Домажир»;
- З метою підтримки діяльності Яворівського НПП та біосферного резервату «Розточчя» діє Громадська організація «Асоціація по створенню Розточанського біосферного заповідника»;
- У 2023 році продовжено співпрацю в рамках угод із Розточанським парком народивим (Республіка Польща), Об'єднанням парків крайобразових у Перемишлі (Республіка Польща), укладена угода про співпрацю із Гміною Замость (Республіка Польща).

У 2023 році проведено 54 екологічних уроків та бесіди для учнів загально-освітніх закладів Яворівського району та міста Львова, а також для студентів. Загальна кількість слухачів 1799.

1. **09.02.2023 р.** – «Яворівський НПП – природоохоронна установа». Учні 5 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (34 особи)
2. **09.02.2023 р.** – «Зустріч зими з весною. Стрітєння – походження свята. Стрітенська свічка». Учні 5 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (34 особи)
3. **09.02.2023 р.** – «Зустріч зими з весною». Учні 7 та 9 класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (16 осіб)
4. **10.02.2023 р.** – «Яворівський НПП – природоохоронна установа». Учні 4 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (17 осіб)
5. **10.02.2023 р.** – «Зустріч зими – весною. Стрітєння – походження свята. Стрітенська свічка». Учні 4 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (34 особи)
6. **16.02.2023 р.** – «Перші ознаки весни. Першоцвіти». Учні 1 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (14 осіб)
7. **16.02.2023 р.** – «Природоохоронна діяльність Яворівського НПП». Учні 1 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (14 осіб)
8. **21.02.2023.р.** – «Перші квіти весни» для вихованців ЗДО №2 смт. Івано-Франкове «Малятко». Ясла та молодша група. Провела Гащук Х.В. (30 осіб)
9. **21.02.2023.р.** – «Перші ознаки весни» для вихованців ЗДО №2 смт. Івано-Франкове «Малятко». Середня та старша група. Провела Гащук Х.В., Годованець О.Б. (35 осіб)
10. **28.02.2023 р.** – «Збережемо першоцвіти» для учнів 2 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провели Гащук Х.В., Кухар В.В. (30 осіб)
11. **15.03.2023 р.** – «Ефемероїди – ранньовесняні рослини», Учні 7 та 9-х класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (23 особи)
12. **15.03.2023 р.** – «Перші ознаки весни. Першоцвіти». Учні 3-х класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Годованець О.Б. (54 особи)
13. **15.03.2023 р.** – «Весняна міграція птахів», Учні 7 та 9-х класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (23 особи)
14. **15.03.2023 р.** – «Птахи повертаються». Учні 3-х класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (54 особи)
15. **15.03.2023 р.** – «Спалювання минулорічної трави – шкода для природи», Учні 3 класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провів Кухар В.В. (54 особи).
16. **17.03.2023 р.** – «Білий та Чорний лелека». Учні 2-Б класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (29 осіб)
17. **31.03.2023 р.** – «Міжнародний день птахів». Учні 4-А класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (29 осіб)
18. **13.04.2023 р.** – Захід до Дня довкілля. Для вихованців гуртка «Екологічне краєзнавство» та «Основи біології». Провели Гащук Х.В., Кухар В.В., Годованець О.Б. (20 осіб)

19. **21.04.2023 р.** – Екологічний урок до Дня Землі з учнями 1-4 класів Порічанської ЗЗСО І-ІІІ ступенів. Провели Гащук Х.В., Годованець О.Б. (50 осіб)
20. **21.04.2023 р.** – Екологічний урок про шкідливість від спалювання сухої рослинності. Учні 1-4 класів Порічанської ЗЗСО І-ІІІ ступенів. Провів Кухар В.В.(50 осіб)
21. **24.04.2023 р** – Екологічний урок «Лісові екосистеми» Учні 1-4 класів Порічанської ЗЗСО І-ІІІ ступенів. Провела Годованець О.Б.(27 осіб)
22. **24.04.2023 р.** – Екологічний урок до річниці Чорнобильської катастрофи. Учні 7 та 9 класів Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В.(60 осіб)
23. **28.04.2023 р.** – Екобесіда до «Дня дерева» для групи туристів з Донецька. Провела Гащук Х.В. (16 осіб)
24. **05.05.2023 р.** – Екобесіда на тему: Яворівський НПП – мета створення та напрямки діяльності. Учні школи Рясна-Руська. Провів Біляк М.В. (65 осіб)
25. **17.05.2023.р.** – Екобесіда на тему: «Яворівський НПП – мета створення та напрямки діяльності». Студенти гуртка фізмат ліцею. Провів Біляк М.В. (50 осіб)
26. **23.05.2023 р.** – Екологічна бесіда до Всесвітнього дня Мігруючих птахів. Спалювання сухої рослинності – злочин проти природи. Школярі 6-8 класів с. Лозино. Провели: Гащук Х.В., Кухар В.В., Гузій Т. А., Біляк М. В.(35 осіб)
27. **30.05.2023 р.** – Екоурок на тему «Привабливість рекреаційно-атракційних об'єктів Яворівського НПП. Львів ВПТУ – 26.Провів Біляк М.В. (57 осіб)
28. **05.06.2023 р.** – Екоурок на тему: Охорона та збереження біорізноманіття на території Яворівського НПП – складової частини Міжнародного біосферного резервату «Розточчя» під егідою Юнеско. Львівський фізико-математичний ліцей , природниче відділення. Провів Біляк М.В. (38 осіб)
29. **06.06.2023 р.** – Екоурок в пришкільному таборі СШ-№60 м. Львова на тему: «Природні особливості ландшафтів Яворівського НПП». Провів Біляк М.В. (45 осіб)
30. **05.09.2023 р.** – Екоурок для учнів 3 -Б класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка про подолання стихії сміття, правильне поводження з відходами, щоб врятувати українське довкілля. До Всесвітнього дня прибирання «World Clean Day».Учні прибрали територію біля водойми, що поруч зі школою. Провела Гащук Х.В. (30 осіб)
31. **14.09.2023 р.** – Екоурок для учнів Ясницької ЗЗСО І-ІІ ст. імені Памви Беринди на тему: «Яворівський НПП – як складова Біосферного резервату Розточчя». Провів Біляк М.В. (27 осіб)
32. **5.09.2023 р.** – Екобесіда у Львівському міському центрі туризму, екскурсій та спорту. Тема: «Природно-заповідні території та об'єкти Розточчя». Провів Біляк М.В. (35 осіб)
33. **19.09.2023 р.** – Екоурок для учнів СШ № 60 м. Львів на тему: «Чим цікаві заповідні території Розточчя». Провів Біляк М.В. (35 осіб)
34. **28.09.2023 р.** – Екоурок на тему: «Зміни в природі на протязі року» для учнів 2 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (30 осіб)
35. **27.09.2023 р.** – Екоурок на тему: «Екоосвітні заходи Яворівського НПП – мета та особливості проведення». Ліцей №- 75 імені Лесі Українки м. Львів. Провів Біляк М.В. (28 осіб)
36. **03.10.2023 р.** – Екоурок на тему: «Природні особливості ландшафтів Яворівського НПП». для учнів 2 класу Новояворівської школи. Провела Гащук Х.В. (24 особи)
37. **03.10.2023 р.** – Екоурок на тему: «Осінні зміни в природі» для учнів 1 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В., Годованець О.Б. (30 осіб)
38. **04.10.2023 р.** – Екоурок на тему: «Осінні зміни в природі» до Всесвітнього дня захисту тварин, спостереження за птахами. Для учнів 1 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (30 осіб)
39. **09.10.3023 р.** – Екоурок до Всесвітнього дня перелітних птахів для учнів 4 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В., Кухар В.В (30 осіб).
40. **13.10.2023 р.** – Екоурок для учнів 5 класу м. Львова на тему: «Яворівський НПП, як об'єкт природно-заповідного фонду Львівщини». Провела Гащук Х.В. (25 осіб.)

41. **18.10.2023 р.** – Екоурок «Користь та цілющі властивості гарбуза», для учнів 5 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка та ХПТУ імені Й.П. Станька. Провели Годованець О.Б., Гащук Х.В. (40 осіб.)
42. **25.10.2023 р.** – Екоурок для учнів 3 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка «Осінні зміни в природі». Провела Гащук Х.В. (30 осіб)
43. **30.10.2023 р.** – Екоурок на тему «Лісові екосистеми» на стежці Івана Франка для учнів 5 класу м. Львова. Провела Годованець О.Б. (30 осіб)
44. **07.11.2023 р.** – Екоурок для учнів ліцею №75 міста Львова на тему: «Яворівський НПП в системі ПЗФ України». Провів Біляк М.В. (55 осіб)
45. **08.11.2023 р.** – Екоурок на тему: «Особливість та привабливість територій та об'єктів ПЗФ регіону Розточчя» для учнів ВПТУ № 26 міста Львова. Провів Біляк М.В. (30 осіб).
46. **09.11.2023 р.** – Екоурок для учнів 1-А класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка на тему : «Осінні зміни в природі. Шкідливість диму від спаленого опалого листа?». Провела Гащук Х.В.(30 осіб)
47. **14.11.2023 р.** – Екозаняття на тему: «Особливість та привабливість територій та об'єктів ПЗФ регіону українського Розточчя», для учнів ВПТУ-26 міста Львова. Провів Біляк М.В. (32 особи)
48. **15.11.2023 р.** – «Екоурок до Всесвітнього дня переробки сміття – рециклінг». Для учнів 1-А класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (30 осіб)
49. **16.11.2023 р.** – «Екоурок до Всесвітнього дня переробки сміття – рециклінг». Для учнів 5-Б класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка. Провела Гащук Х.В. (32 осіб)
50. **01.12.2023. р.** – Екоурок для учнів 4 класу Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка на тему: «Допоможи пташкам взимку». Провели Гащук Х.В., Кухар В.В. (29 осіб)
51. **04.12.2023 р.** – Екоурок про екологічне краєзнавство у скаутському русі. Гурток юні скаути при ліцеї №75 м. Львова. Провів Біляк М.В.(25 осіб)
52. **05.12.2023 р.** – Екоурок урок на тему: «Збережи життя ялинці» для учнів 1 класу м. Львів №75. Провела Гащук Х.В. (26 осіб)
53. **07.12.2023 р.** – Екологічний урок на тему: «Яворівський НПП – еталон охорони та збереження унікальних об'єктів природи Розточчя» для учнів с. Лозєно. Провів Біляк М.В. (20 осіб)
54. **15.12.2023 р.** – Екологічна бесіда для учнів 5 класу на тему: «Збережи життя ялинці». Учні виготовило новорічні віночки. Провела Гащук Х.В. (29 осіб)

На базі Яворівського національного природного парку у 2023 році діє гурток: «Юні друзі природи», еколого-натуралістичного напрямку Центру позашкільної освіти Івано-Франківської селищної ради. Також співпрацюємо з вихованцями гуртків «Основи біології» Івано-Франківського ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана-Франка. Згідно укладеної угоди Яворівський національний природний парк надає приміщення для занять гуртківців, в свою чергу, вихованці гуртка є активними учасниками природоохоронних заходів, екологічних акцій тощо.

Членами гуртка є учні 5-Б класу опорного закладу «Івано-Франківська ЗЗСО І-ІІІ ст. ім. Івана Франка» Яворівського району. Керівник гуртка, Годованець О.Б., яка регулярно проводить заняття згідно затвердженого Плану двічі на тиждень у вівторок і четвер. Тривалість кожного заняття 3 години. Загальна кількість учасників гуртка 15 учнів.

Впродовж року гуртківці брали активну участь у різноманітних екологічних акціях, природоохоронних заходах, тематичних вечорах, творчих майстернях, екскурсіях тощо.

Організовано та проведено наступні заходи:

Свята і акції:

1. – «Зустріч лелеки»;
2. – Всесвітній день Землі;
3. – Веселий гарбуз;
4. – Всесвітній День прибирання «World Cleanup Day», гід гаслом «Хай буду небо мирним, а – Україна чистою!».
5. – Всесвітній День Захисту Дітей;
6. – «Всесвітній день туризму»;
7. – «Допоможи пташкам взимку»;

8. – «Свічка для воїна».

Природоохоронні заходи:

1. – «Життя без сміття» до всесвітнього дня вторинної переробки, участь у конкурсі;
2. – «Збережемо першоцвіти»;
3. – Лісова пожежа;
4. – Міжнародний день птахів;
5. – «Всесвітній день рециклінгу»;
6. – «День пам'яті зниклих видів».
7. – «День захисту тварин»;
8. – «Збережи життя ялинці».

Екобесіди:

1. – «Перші ознаки весни. Першоцвіти»;
2. – «День дерева»;
3. – «Зміни в природі протягом року»;
4. – «Спалювання сухої трави – злочин проти природи»;
5. – «Шкода та користь опалого листя»;
6. – «Проблема переробки сміття»;
7. – «Жива чи штучна ялика»; «Роль соснових та ялинових лісів».

Творчі майстерні:

1. – Знайомство із працею бджіл на пасіці;
2. – Виготовлення окопних свічок для захисників;
3. – Виготовлення ялинкових композицій для збереження живої ялини перед новорічними святами.

Екскурсії:

1. – Веломарафон на екостежку «Стежка Івана Франка» до Дня туризму;
2. – Екскурсія дендрарієм Яворівського НПП;
3. – Екскурсія до музею історичних знахідок «Ера» Яворівського НПП;
4. – Похід у музей біорізноманіття.

Години спілкування національно-патріотичного спрямування:

1. – «День Гідності та Свободи»;
2. – «Пам'яті героїв Небесної Сотні»;
3. – «Вшанування пам'яті жертв Голсдоморів 1932-1933 та 1946-1947 років».

Семінари, конференції:

1. **29.08.2023 р.** – участь у серпневій конференції для керівників закладів освіти Івано-Франківської територіальної громади.
2. **30.10.2023 р.** – семінар-практикум для педагогів ліцею №75 імені Лесі Українки ЛМР на тему «Застосування природотерапії у роботі Яворівського НПП».
3. **03.11.2023 р.** – семінар-практикум за участю географічного факультету ЛНУ ім. Івана Франка та відділів освіти Івано-Франківської і Жовківської громад, на тему: «Роль вчителя географії в організації співпраці з Яворівським НПП з питань екоосвітньої діяльності».

У 2023 році конкурсів не проводилося.

Яворівський НПП у 2023 році відвідали учасники таборів:

1. **02.08.2023 р.** – Проведено екологічну бесіду на тему: «Сортування сміття» для дітей з літнього табору з Івано-Франкове у відпочинковому осередку Верещиця . Провела Гащук Х.В. (138 осіб)
2. **04.08.2023 р.** – Проведено екологічну бесіду на тему: «Сортування сміття» для дітей дитячого літнього табору «Веселі канікули з Богом» при церкві Зіслання Св. Духа. Провела Гащук Х.В. (60 осіб).
3. **11.08.2023 р.** – Проведено екологічну бесіду на тему : «Символи України» для дітей літнього табору «Стежками віри» при храмі святого рівноапостольного князя Володимира у смт Івано-Франкове. Провела Гащук Х.В. (155 осіб).

Для вищезазначених відвідувачів парку проведені екскурсії та екобесіди.

1.3. Співпраця з органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у сферах освіти, охорони навколишнього природного середовища, охорони історико-культурної спадщини та іншими.

Ведеться постійна співпраця із Департаментом екології та природних ресурсів Львівської ОДА (представники департаменту входять до складу НТР парку), Івано-Франківською ОТГ (відділи освіти; культури та туризму, молоді та спорту).

3. Інформаційно-видавнича та пропагандистська діяльність

3.1 Інформація про веб-портал.

Діє веб-портал Яворівського національного природного парку (www.yavorivskiy-park.in.ua), який складається з таких розділів: головна, мандруй (найцікавіші місця, маршрути, ідеї пригод, туристичні послуги, де переночувати, що де поїсти, безпека, доступність, дітям), досліджуй природа парку, збереження природи), долучайся (міжнародна співпраця, волонтерам), новини, про нас (про парк, напрямки діяльності, для преси, як добратись, документи).

Інформацію про діяльність Яворівського НПП висвітлено у 125-ти дописах на сторінці установи у соціальній мережі «facebook».

3.2. Інформація про опубліковані та підготовлені до друку науково-популярні праці, буклети, путівники, листівки, плакати, аніклаги, стенди.

У 2023 році виготовлено календар та флаєри (для всіх верств населення):

1. – Флаєр «Спалювання сухої трави – злочин проти природи» – 200 шт.;
2. – Флаєр «Збережи Ялинку» – 200 шт.;
3. – Буклети «Туристичні магніти Яворівського НПП»-1000 шт.
4. – Ручки з логотипом Яворівського НПП – 500 шт.
5. – Блокноти – 100 шт.

3.3. Інформація про власні видання.

У 2023 році видавництво газет та журналів Яворівського національного природного парку не проводилось.

3.4. Перелік програм та сюжетів на радіо та телебаченні, опублікованих статей та інформаційних повідомлень у пресі.

Немає.

4. Підвищення кваліфікацій працівників Яворівського НПП та сприяння підготовці кадрів у природоохоронній сфері

4.1. Підвищення кваліфікації працівників Яворівського НПП

Немає.

Впродовж року в еколого-просвітницькому центрі проводились заняття та навчання із працівниками Яворівського НПП:

1. **13.01.2023 р.** – чергове навчання працівників служби державної охорони щодо законодавчої бази їх діяльності. (Плесак І.О.)

4.2. Організація та проведення в Яворівському НПП навчання, семінарів та зустрічей з обміну досвідом для підвищення кваліфікації працівників установ ПЗФ та інших установ.

1. **13.01.2023 р.** – Відбулися збори трудового колективу, на яких підбито підсумки роботи парку за 2022 рік.
2. **24.04.2023 р.** – Відбулася робоча нарада з головою Львівської обласної федерації велоспорту, методист краєзнавець дитячого центру туризму, спорту та екскурсій Львова, М.В. Біляк та інші щодо організації та проведення заходів протягом весняно-літнього сезону – 2023 на українській частині Центрального велосипедного маршруту «Розточчя».
3. **26.10.2023 р.** – робоча зустріч із колегами із НПП «Холодний яр» з метою обміну досвідом.
4. **07.11.2023 р.** – Участь у семінарі в Арборетумі у селі Страдч.

5. Джерела фінансування.

Фінансування екологічної освітньо-виховної діяльності Яворівського НПП:

- сума витрачених коштів на заробітну платню фахівців з екоосвіти – 678 855,19 грн.;
- сума витрачених коштів на організацію проведених заходів – 5040 грн.

6. Інформація про надані платні послуги.

Впродовж звітного періоду платні освітньо-виховні і природоохоронні заходи у Яворівському НПП не проводились. Співробітниками парку проведено 33 платних екскурсій еколого-пізнавальними стежками Яворівського НПП, загальна сума зароблених коштів – 28 160 грн.

Загалом від рекреаційної діяльності залучено коштів на суму 448 103 грн.

7. Пропозиції щодо вдосконалення екологічної освітньо-виховної роботи Яворівського НПП.

Для вдосконалення методичної роботи бажано організувати спеціалізовані, науково-практичні семінари для обміну досвідом із фахівцями екологічної освіти установ ПЗФ та видавати посібники з відповідними методиками.

Необхідно дооблаштувати еколого-просвітницький центр Яворівського НПП засобами для покращення матеріально-технічної бази (інтерактивною дошкою, мінілабораторією), а також інформаційно-методичною літературою. Наповнити музейні кімнати на еколого - природничу тематику.

**Заступник начальника відділу рекреації
та еколого-освітньої роботи**

Богдан ДАЦКО

Підготувала
Гащук Х.В.
(259) 33135